

april 1988

SKOÐANAKÖNNUN SKÁÍS OG HP

KONURNAR TAKA VÖLDIN!

Kvennalistinn stærstu stjórnmálasamtökin. Hrun Borgaraflokkssins ítrekað. A-flokkarnir að verða smáflokkar? Óánægja fer vaxandi. Ríkisstjórnin í minnihluta.

Kvennalistinn er stærsta stjórnmálafl þjóðarinnar. Hvað eftir annað hefur stórsókn Kvennalistans verið staðfest í skoðanakönnunum og í skoðanakönnun SKÁÍS og HP, sem framkvæmd var um síðustu helgi, hlaut listinn 30,3% fylgi þeirra sem afstöðu tóku. Þessi niðurstaða staðfestir óyggjandi niðurstöðu síðustu skoðanakönnunar DV í mars, þar sem Kvennalistinn hlaut 29,7% fylgi þeirra sem afstöðu tóku. Pessar tvær kannanir styrkja hvor aðra og staðfesta að á fyrsta ársfjórðungi ársins 1988 varð stærsta hugarfarsbylting sem átt hefur sér stað í pólitískri vitund landsmanna frá því vinstri sveiflan mikla reið yfir 1978. Sú sveifla náði hins vegar til „hefðbundinna“ flokka, en að þessu sinni hefur nýtt stjórnmálafl ekki bara fest sig í sessi, heldur stungið gömlu flokkana af.

EFTIR FRÍÐRIK ÞÓR GUÐMUNDSSON MYND JIM SMART

Það þóttu mikil tíðindi þegar Kvennalistinn hlaut 5,5% atkvæða í alþingiskosningunum 1983 og kom þeimur konum á þing. Augu heimsins beindust enn frekar til Íslands þegar sami listi fékk 10,1% atkvæða í kosningunum 1987 og Kvennalistaþingkonum fjölgði í 6. Síðla sama ár bentu skoðanakannanir til þess að Kvennalistinn hefði rétt riflega haldið sín. Það var síðan í uppahafi þessa árs að stíflur virtust bresta, flóðgáttirnar til Kvennalistans opnuðust. Fyrst kom stókk upp í 20% og nú hafa kannanir tveggja

á fylgi Kvennalistans bendir til þess að fylgi hans dreifist mjög eðlilega á kjördæmin, en Reykjavík sé þó sterkasta vígið. Þá virðist Kvennalistinn höfða mjög til yngri aldurs-hópanna, hans dyggstu stuðningsmenn eru yngri en 30 ára, en strax fer að bera á „veikleikamerkjum“ þegar svarendur eru orðnir yfir 45 ára. Eðlilega höfðar Kvennalistinn frekar til kvenna, en karlar eru þó yfir þridjungur stuðningsmannalistans í könnuninni.

BORGIN SÍÐASTA VÍGIÐ

Á sama tíma bendir hver könnunin af annarri til þess að fylgi Borgaraflokkssins sé hrunið. Örlög

yngstu þingflokkla lýðveldisins eru því ærið ólík. Í þessari könnun hlaut Borgaraflokkurinn 2,4% fylgi meðal þeirra sem afstöðu tóku. Í könnun HP í mars var fylgið nánast hið sama, 2,3%. Fylgi flokksins í tvemur síðustu DV-könnunum hefur verið heldur meira eða 4–5%. Eigi að síður liggr ljóst fyrir að Borgaraflokkurinn er að hruni kominn eftir að hafa náð 10,9% atkvæða í alþingiskosningunum fyrir ári. Um leið kom fram í könnuninni að persónu-fylgi Alberts Guðmundssonar hefur dalað talsvert frá því í síðustu könnun (sjá bls. 30). Sundurgeining á fylgi flokksins bendir til þess að nú sé þrjá af hverjum fjórum fylgisl

manni hans að finna í Reykjavík og að hann höfði mjög takmarkað til yngstu kjósendann svo og kvenna.

EKKI Á HEIMLEID

Fylgislóttinn frá Borgaraflokknum virðist ekki ætla að fara líklegustu leiðina — til *Sjálfstæðisflokkssins*. Sjálfstæðisflokkurinn fær að þessu sinni 28,4% fylgi samkvæmt könnuninni, sem er sama fylgi og hann fékk í könnun DV í mars. Í kosningunum fyrir ári hlaut flokkurinn 27,2% atkvæða. Sem stjórnarflokcur má hann vel við una, en nú bendir hins vegar ekkert til þess að flokkurinn endurheimti fyrir styrk sem 35–40 prósent flokkur. Formanni flokksins hefur ekki tekist að gera sig að „sameiningartákni“ þjóðarinnar sem forsætisráðherra og lýtur hvað persónu-fylgi varðar í lægra haldi fyrir utanríkisráðherranum úr Framsóknarflokki. Jafnvel sjávarútvegsráðherra sama flokks hefur komist upp fyrir formann *Sjálfstæðisflokkssins*. Sundurgeining á fylgi *Sjálfstæðisflokkssins* bendir til þess að veikleiki hans sé landsbyggðin, kvenkjósendar og aldurs-hópurinn 45–64 ára.

FRAMSÓKN HELDUR SÍNU

Framsóknarflokknunum hefur tekist að halda fylgi sínu mjög stöðugu í gegnum þykkt og þunnt. Að þessu sinni hlaut flokkurinn 17,9% fylgi,

